

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU
KLASA 12 (5)

INDUSTRIJSKE SVOJINE
IZDAN 1. MARTA 1929.

PATENTNI SPIS BR. 5631.

Verein für chemische Industrie Aktiengesellschaft,
Frankfurt na Majni.

Postupak za neprekidnu izradu acetatnih lužina iz pare sirćetne kiseline a iz retortnih gasova destilacije drveta i postupak za apsorpciju sirćetne kiseline iz para.

Prijava od 4. februara 1927.

Važi od 1. novembra 1927.

Traženo pravo prvenstva od 15. februara 1926. (Nemačka).

Pri neposrednoj izradi acetata iz pare sirćetne kiseline para retortnih gasova destilacije drveta, nastaju teškoće usled toga, što retorte u raznim fazama rada daju vrlo promenljive količine destilacionih proizvoda. Čas apsorpcioni aparati se preopterećuju, čas su nedovoljno punjeni.

Ova se nezgoda može ublažiti do izvenskog stepena, ako se pare iz više, istovremeno punjenih retorti, vode u sabirni vod, tako da nastupa izjednačenje.

Radni hod apsorpcionog kotla ili stubova i sad je još vrlo neravnotežan, tako da se koncentracija acetatnih rastvora u ovim kotlovima često naglo menja. Zato se na ovim kotlovima nikad ne radi neprekidno i nikad se ne pune koncentrisanim acetatnim rastvorom, već se periodično sa potrebnim krečnim mlekom ili sodnim rastvorom ispunjeni kotlovi uvode u rad i apsorpcija prekida, ako se potroši kreč ili soda. Zasićeni rastvori se na ovaj način ne mogu načiniti; dalja obrada ovih lužina iziskuje zato znatnu potrošnju goriva.

U sledećem opisan je kao primer neprekidan postupak za dobijanje koncentrisanih kalcium-acetatnih lužina. Kod ovog postupka se apsorpcionom postrojenju dovodi uvek regulisana količina sirćetnih para i regulisana količina drvenog sirćeta. Naglo menjanje koncentracije kalcium-acetatnog rastvora ne može nastupiti; zato se bez opasnosti može ići do temperature zasićenosti rastvora.

Iz retorti 1, na priloženom nacrtu, idu gasovi i pare u ispirače 2 katrana i odatle u sabirni vod 3. Ovdje se vrši podela gasa i pare.

Regulisani deo struje sisa ekshaustor 9 kroz apsorpcioni kotao 4. U poslednjem se nalazi vredni rastvor kalcijum acetata. Kotlovi se pune dovoljnom količinom krečnog hidrata, kojima se uz to dodaje još i regulisana količina drvenog sirćeta, koja se uzima iz rezervoara 12, gde se gomila. Na mesto drvenog sirćeta može se uzeti voda ili kalcijum-acetatna lužina, rastvorena u vodi. U apsorpcionim kotlovima se uvedena para sirćetne kiseline kao i drveno sirće neutrališu, za koje vreme vodenja para i para od drvenog sirćeta i ulja idu u hladnjak 6 i tamo se pretvaraju u tečnost. Ako se rad kotlova odgovarajuće reguliše, onda iz istih teče skoro zasićena lužina kalcijum-acetata; ova prvo dospeva u sud 5 za bistrenje i odatle vodi ka rezervoarima. Nekondenzovani retortni gasovi teraju se kroz ekshaustor 9 prema stubu 10 i tamo se Peru.

Drugi deo retortnih para, koje nije usisao ekshaustor, teče slobodno ka hladnjaku 11. Količina na čas ovog odvojenog dela retortnih para menja se mnogo prema radnom hodu retorti. Ona je čas znatno iznad, a čas znatno ispod prosečnog. U hladnjaku 11 kondenzovana tečnost (drveno sirće i fenolno ulje) skuplja se u suđu 12, gdje se fenolno ulje odvaja od dr-

venog sirčeta i skuplja u sudu 13. Nekondenzovani gasovi izlaze iz stuba 10 za pranje.

³ Sabirni sud 12 služi kao izjednačujući sud, ako je nepravilan tok rada u retortama. Iz istog može stalno oticati regulisana količina drvenog srćeta prema apsorpcionim kotlovima 4.

Odgovarajućom promenom gasnih i parnih količina, otpočevši ekhaustorom ka kotlovima 4, mogu se u tim kotlovima proizvoditi acetatne lužine razne koncentracije. U svakom slučaju valja doći što bliže granici zasićenosti lužina. Pri punjenju kotlova krečnim hidratom, korisno je, ako se izbegne znatan preostatak. U mesto krečnog hidrata može se upotrebiti kalcijum-karbonat ili soda ili drugi karbonati ili hidroksidi metala.

Patentni zahtevi:

1. Postupak za neprekidno dobijanje koncentrisanih acetatnih lužina iz pare sirćetne kiseline, a iz retortnih gasova do- bivenih destilacijom drveta pomoću vezi- vanja kiseline dejstvom metalnih karbo- nata ili hidroksida, koji se nalaze u su- spenziji ili u rastvoru, naznačen time, što se iz vrelih retortnih para vodi regulisani deo kroz vrelu tečnost u apsorpcionom postrojenju, za koje se vreme ostatak pa- re odvaja i slobodan vodi naročitom kon- denzacionom postrojenju za diveno sirće.

2. Postupak po za tevu 1 naznačen time, što se u odvojenim delu postrojenja kondenzovano drveno sirće u regulisanoj količini vodi u apsorpcione kotlove.

